

Rapport

Rapport betreffende een klacht over de Raad voor de Kinderbescherming.

Datum: 8 juni 2012

Rapportnummer: 2012/097

Klacht

Verzoekers klagen erover dat de Regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming Regio Noord- en Zuidoost Brabant zich niet aansluit bij de uitspraak van de klachtencommissie waarbij de klacht over de inhoud van de raadsrapportage over verzoekers kleinzoon van 15 juli 2010, gegrond is verklaard. Verzoekers zijn van mening dat de raadsrapportage onjuiste informatie bevat, te weten dat hun dochter verzoeker van mishandeling en/of seksueel misbruik zou hebben beschuldigd. Zij menen dat de Raad onvoldoende oog heeft gehad voor hun positie door deze informatie te laten staan.

Rapport

Algemeen

1. De dochter van verzoekers (verder te noemen: de dochter) raakte op jonge leeftijd zwanger. Al voor de geboorte van het kind stelde de Raad voor de Kinderbescherming naar aanleiding van een melding van de gynaecoloog bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) onderzoek in naar haar opvoedingsvaardigheden. De dochter was alleenstaand en verbleef op dat moment sinds een half jaar in een vrouwenopvanghuis. Zij had zelf tijdens haar minderjarigheid, na een verzoek om hulp van haar ouders, drie jaar onder toezicht gestaan van Bureau Jeugdzorg en was uit huis geplaatst geweest.

2. Op 15 juli 2010 bracht de Raad de rapportage van het onderzoek uit en verzocht de Kinderrechter om het kind vanaf de geboorte onder toezicht van Bureau Jeugdzorg te stellen en Bureau Jeugdzorg te machtigen het kind uit huis te plaatsen bij een pleeggezin.

Op 19 juli 2010 sprak Bureau Jeugdzorg met de dochter af dat zij na de bevalling samen met haar kind in een pleeggezin zou gaan wonen. Daags na de geboorte werd de definitieve ondertoezichtstelling van het kind uitgesproken en (het verzoek om) de machtiging uithuisplaatsing ingetrokken.

3. Vanwege het ontbreken van een geschikt pleeggezin werd uiteindelijk een andere oplossing gevonden. Verzoekers namen hun kleinkind in huis. Hun dochter kwam niet bij hen inwonen maar afgesproken werd dat zij nauw bij de verzorging van haar kind zou worden betrokken. Zij zou haar kind elke dag komen bezoeken.

De beschuldiging in de raadsrapportage van 15 juli 2010

4. In het kader van het raadsonderzoek werd informatie ingewonnen bij een aantal derden waaronder de Stichting maatschappelijke opvang waar de dochter sinds een half jaar in de

vrouwenopvang werd opgevangen. Schriftelijk verklaarde een leidinggevende van de stichting over de aspecten weerbaarheid en gedrag, financiën en dagbesteding van verzoekers dochter. In de verklaring werd vermeld dat de dochter op het moment dat zij eind 2009 in de vrouwenopvang kwam wonen geen contact had met haar vader. Als toelichting werd vermeld dat hij haar zwaar mishandeld en misbruikt zou hebben. Dit had zij destijds verteld aan medewerkers van de stichting, maar ook aan een medewerker van de Sociale Dienst en een medewerker, die in het kader van de Wet WIJ een arbeidspsychologisch onderzoek bij haar had afgenomen. Ze had op dat moment wel contact met haar moeder. In de verklaring stond dat het contact met beide ouders inmiddels goed leek te zijn. Deze informatie werd opgenomen in de raadsrapportage. Ook was informatie van de voormalige gezinsvoogd van de dochter in de raadsrapportage opgenomen. De gezinsvoogd verklaarde dat de dochter tijdens de ondertoezichtstelling nooit had gesproken over misbruik door haar vader. Verzoekers zouden volgens haar in eerste instantie moeite hebben gehad met het mishandelingsverhaal, maar toen er meer zicht kwam in de aard van hun dochters problematiek, konden zij de uitspraken van hun dochter plaatsen in het patroon van aantrekken en afstoten, dat kenmerkend was voor hun dochters problematiek.

5. Onder het kopje *"relevante factoren tijdens het verloop van het onderzoek"* van de raadsrapportage nam de Raad op dat tijdens het eerste gesprek met de raadsonderzoeker zowel verzoeker als hun dochter hadden aangegeven dat betrokken hulpverleners hadden gelogen over informatie en woorden van de dochter verdraaid hadden. Onder meer ontkenden zij beiden dat de dochter gezegd zou hebben dat verzoeker haar in het verleden zwaar mishandeld en misbruikt zou hebben. De hulpverlener die bij de dochter een onderzoek had afgenomen, had volgens verzoekers informatie verward waarna deze informatie op papier was komen te staan. Voorts vermeldde de Raad dat bij specifieke navraag hierover de informanten van de Stichting opvang aan hadden gegeven dat de dochter de informatie wel degelijk zelf had verteld.

Onder het kopje *"informatie uit onderzoek"* vatte de Raad samen dat verzoeker had vermeld dat zijn dochter denkstoornissen had, waardoor zij verschillende keren tegen hulpverleners gezegd zou hebben dat haar vader haar misbruikt had of had willen misbruiken. Verzoekster verklaarde dat haar dochter dit uit jaloezie had gedaan. Verzoekers ontkenden beiden dat het misbruik ook daadwerkelijk had plaats gevonden.

Onder het kopje *"gezinsfactoren"* van de raadsrapportage nam de Raad op dat de dochter haar vader in het recente verleden enkele malen beschuldigd had van misbruik en zware mishandeling, maar dat deze beschuldiging inmiddels zowel door haar als verzoekers werden ontkend.

Bij de *beantwoording van de kernvraag* van het raadsonderzoek (is er sprake van een zodanig bedreigde ontwikkeling van de baby dat een kinderschermingsmaatregel noodzakelijk is) noemde de Raad het mishandelingsverhaal als één van de factoren van

de toekomstige thuis- en opvoedingssituatie, waar onduidelijkheid over bestond. Op basis van die onduidelijkheid én de grote twijfels over de veiligheid van de baby na de geboorte concludeerde de Raad dat een ondertoezichtstelling de meest passende maatregel was.

De klacht bij de Raad voor de Kinderbescherming

6. Op 23 juli 2010 klaagden verzoekers samen met hun dochter over de rapportage van de Raad. Zij klaagden erover dat feitelijke onjuistheden niet waren gecorrigeerd, over de benadering van informanten en over de gevolgde procedure en de bejegening door de raadsonderzoeker. De klacht over de feitelijke onjuistheden betrof de weergave van het IQ van de dochter, de diagnose borderline ten aanzien van zowel de dochter als verzoekster en de beschuldiging van misbruik en zware mishandeling van de dochter door verzoeker. De regiodirecteur achtte de klachten ongegrond. De regiodirecteur maakte daarbij duidelijk dat volgens het Kwaliteitskader (artikel 3.2.11) verzocht kan worden om feitelijke onjuistheden uit de rapportage te wijzigen, zodat het correct in het definitieve rapport wordt vermeld. Zij noemde als voorbeeld verkeerd opgenomen data of verkeerde adresgegevens. Zij stelde dat de door verzoekers genoemde punten geen feitelijke onjuistheden waren, maar standpunten, gebaseerd op dossierstudie dan wel informatie verkregen bij informanten. Ook de klacht dat de rapportage verklaringen bevatte van "horen zeggen" zoals de informatie van de teamleider van de Stichting maatschappelijke opvang, die de dochter zelf nooit gezien of gesproken zou hebben, achtte de regiodirecteur ongegrond. De regiodirecteur merkte op dat de Raad mag beslissen welke informanten (professionals) worden gehoord. De Raad mag gerechtvaardigd vertrouwen op de door de professionele informanten gegeven en gefiatteerde informatie. Het is bovendien gebruikelijk dat een organisatie, met verschillende hulpverleningsdisciplines één persoon aanwijst als spreekbuis voor alle hulpverleners, zodat één beeld kan worden gegeven van een cliënt. in plaats van allerlei verschillende "stukjes". In dit geval was gekozen voor een teamleider.

7. Verzoekers wendden zich vervolgens met hun klacht dat feitelijke onjuistheden in de rapportage niet waren aangepast tot de externe klachtencommissie. Tijdens de zitting bood de regiodirecteur aan om met klagers in gesprek te gaan om te bezien of het rapport nog aangepast kon worden. Op 5 januari 2011 liet de (nieuwe) regiodirecteur weten, geconstateerd te hebben dat het rapport inderdaad bepaalde feitelijke onjuistheden dan wel onzorgvuldigheden bevatte. Naast excuses, leidde dit ook tot aanpassing van het rapport. De vermelding over het IQ werd alsnog aangepast en de vermelding van de diagnose borderline werd verwijderd. Ten aanzien van de informatie over het verhaal van de dochter over mishandeling en misbruik door haar vader herhaalde de regiodirecteur de informatie verkregen via de stichting. De regiodirecteur wees erop dat in verband met de gevoeligheid van de beschuldigingen, de Raad al tijdens het raadsonderzoek op 5 juli 2010 de stichting nogmaals had benaderd met de vraag of deze beschuldigingen werkelijk door de dochter waren geuit. Toen bevestigde de stichting deze informatie. Omdat de Raad de medewerkers van de Sociale Dienst niet meer had benaderd, had de Raad de

oorspronkelijke tekst "enkele malen beschuldigd van misbruik en zware mishandeling" gewijzigd in "beschuldigd van misbruik en zware mishandeling".

De Raad bracht op 31 januari 2011 een aangepaste rapportage uit.

Uitspraak klachtencommissie

8. Nadat het aangepaste rapport was verschenen, stelde de klachtencommissie van de Raad vast dat de Raad met de aanpassingen was tegemoet gekomen aan de klacht van verzoekers door in het rapport onder 'samenvatting van de beschikbare informatie' en 'informatie uit onderzoek' een groot deel van de door hun betwiste feiten te wijzigen dan wel aan te vullen. Dit gold niet voor de informatie zoals die was overgenomen van de Stichting maatschappelijke opvang, te weten de vermelding dat verzoeker zijn dochter zwaar mishandeld en misbruikt zou hebben. De klachtencommissie oordeelde dat het op de weg van de Raad had gelegen in ieder geval bij betrokkenen te verifiëren of datgene wat door de stichting hierover was aangevoerd juist was en dit in het rapport te vermelden. Door dit na te laten, heeft de Raad op dit punt niet zorgvuldig genoeg gehandeld jegens klagers. De commissie achtte de klacht op dit punt gegrond. Ten aanzien van het benaderen van professionele informanten mag de Raad op door hen gefiatteerde informatie vertrouwen waarbij het niet ongebruikelijk is dat de informatie wordt verstrekt door één medewerker, die voorafgaand zijn of haar collega's heeft geconsulteerd. Dit punt acht de commissie niet gegrond.

9. De commissie merkte in aanvulling daarop nog op dat daar waar de Raad in zijn rapport niet expliciet melding maakt van de verschillen in visie, het feitelijk aan de lezer wordt overgelaten om de gegevens uit de bronnen te vergelijken met hetgeen betrokkenen daarover melden. De commissie vond dat klagers er terecht op wezen dat een instelling als Bureau Jeugdzorg bij het opstellen van een plan van aanpak, enkel de bevindingen van de Raad uit het rapport citeert en niet de visie van de betrokkenen. Zodoende bestaat de kans dat opnieuw van foutieve of onjuiste gegevens wordt uitgegaan ook al zijn die door betrokkenen tijdens het onderzoek aangevuld of verbeterd. Daarom achtte de commissie het van groot belang dat de Raad onjuistheden tijdig corrigeert of afstand neemt van onjuistheden, dan wel uitdrukkelijker in het rapport aangeeft dat betrokkenen een andere visie hebben op de aangeleverde feiten.

Reactie van de regiodirecteur

10. De regiodirecteur van de Raad reageerde bij brief van 2 maart 2011 op de beslissing van de klachtencommissie. Hij gaf aan dat hij naar aanleiding van de beslissing de rapportage nogmaals had doorgenomen en niet anders kon concluderen dan dat de Raad één en ander wel geverifieerd had en het goed had vermeld in de rapportage. Het was de Raad niet duidelijk op welke manier het nog zorgvuldiger geformuleerd had kunnen worden. De Raad benadrukte dat in de rapportage enkel werd aangegeven dat de dochter

had gesproken over mishandeling en misbruik. Nergens in de rapportage werd aangevoerd dat dit ook daadwerkelijk had plaats gevonden. Dit laatste hoefde de Raad dan ook niet te verifiëren, hoewel uit de rapportage voldoende bleek dat betrokkenen van mening waren dat het én niet gezegd én niet gebeurd was.

11. De regiodirecteur gaf vervolgens aan dat het gegeven dat de stichting maatschappelijke opvang aangaf (en later nog bevestigde) dat de dochter over mishandeling had gesproken en dit vervolgens door verzoekers en hun dochter werd ontkend, en de uitlating van de gezinsvoogd hierover, voor de Raad een zodanige zorg was, dat dit was meegenomen bij de beantwoorden van de onderzoeksvragen. Het weglaten van de informatie, omdat het ontkend werd door verzoekers en hun dochter, was geen optie voor de Raad. Het gebeurt in de praktijk van de Raad zeer regelmatig dat informatie van informanten wordt tegengesproken door betrokkenen. De regiodirecteur overwoog dat het mogelijk was geweest om nader te motiveren waarom betwiste onderwerpen met een zware lading toch worden meegenomen in een rapport en zag dit als een aandachtspunt voor de toekomst. Mocht een dergelijke situatie zich in de toekomst nogmaals voordoen, dan zal de Raad nog explicieter vermelden: "dat het feit dat een dochter uitingen doet van mishandeling en misbruik door een familielid en deze later weer intrekt dan wel ontkent deze uitingen te hebben gedaan, een zorgsignaal is, ongeacht of er nu al dan niet sprake is geweest van misbruik/mishandeling."

Verzoekers niet tevreden

12. Verzoekers waren niet tevreden met de reactie van de regiodirecteur op de klacht en wendden zich tot de Nationale ombudsman. De Raad was niet tegemoet gekomen aan hun wens om de vermelding over het misbruik ongedaan te maken. Op zich was de vermelding van dit feit al pijnlijk genoeg. Bovendien vreesden verzoekers dat de vermelding van het misbruik, dan wel de beschuldiging van misbruik, in de weg zou staan aan hun wens om in de toekomst te worden belast met de voogdij over hun kleinkind.

Reactie staatssecretaris

13. De staatssecretaris liet weten dat er een verschil van mening bleef bestaan over (het weergeven van) de informatie over de mishandeling/misbruik van de dochter door verzoeker. De desbetreffende informatie stond al vermeld bij de AMK-melding en was gecheckt bij de betreffende informant. Bovendien was in het rapport, naast de informatie van de stichting, ook de mening van de dochter hierover opgenomen. De staatssecretaris gaf aan dat, hoewel hij zich kan voorstellen dat deze informatie voor met name verzoeker onwelgevallig is, de Raad deze informatie uit het oogpunt van professionaliteit niet kon weglaten. De informatie was immers door een informant verstrekt en was voor de Raad een zodanige zorg, dat deze was meegenomen bij de beantwoording van de onderzoeksvraag. De klacht van verzoekers dat de Raad onvoldoende oog had gehad voor de positie van verzoekers door deze informatie in de rapportage te laten staan, achtte

de staatssecretaris dan ook niet gegrond.

Antwoord op vragen Nationale ombudsman

14. Op de vraag op welke wijze en hoe uitgebreid bij de informanten navraag was gedaan naar de betwiste informatie, liet de staatssecretaris weten dat de Raad desgevraagd in het kader van het raadsonderzoek op 6 juli 2010 schriftelijke informatie had ontvangen van een coördinator van de stichting over het verblijf en traject van de moeder bij de locatie van de opvangstichting.

Wat betreft de mogelijkheden om de tekst te corrigeren bij onduidelijkheid over de verklaring van de informant, reageerde de staatssecretaris dat er gewerkt was conform het Kwaliteitskader (zie Achtergrond, onder 1.). In eerste instantie was het conceptrapport voorgelegd. Daarop was gereageerd door betrokkenen, welke reactie naast aanpassing van enkele feitelijke onjuistheden, als bijlage waren bijgevoegd aan het definitieve rapport, en daarvan als zodanig deel uit maakten. Nadien was op voorspraak van de externe klachtencommissie het raadsrapport aangepast op een aantal overige (feitelijke) onjuistheden. Dit was niet gebeurd ten aanzien van het vermeende mishandelen/misbruik van verzoeker jegens zijn dochter. Deze informatie was niet onduidelijk en er was voor de Raad dan ook geen reden om te twifelen aan de juistheid ervan. Als er verschil bestaat over interpretaties, meningen, indrukken en conclusies van anderen dan de betrokkene, dan wordt dat niet gewijzigd maar wordt de reactie van de betrokkene daarop aan het eind van de rapportage vermeld of als bijlage gevoegd bij de rapportage.

Ten slotte verwees de staatssecretaris nog naar een uitspraak van 16 maart 2005 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State over het correctierecht zoals vastgelegd in artikel 36, eerste lid van de Wet bescherming persoonsgegevens (vindplaats: LJV AT0510). In die uitspraak overweegt de bestuursrechter dat dit correctierecht niet bedoeld is om gegevens, bestaande uit indrukken, meningen en conclusie, waarmee betrokkene zich niet kan verenigen, te corrigeren of te verwijderen.

Reactie verzoekers

15. Volgens verzoekers heeft de Raad de informatie van de informant niet daadwerkelijk geverifieerd omdat de informatie van de informant niet bij hun dochter is gecheckt. De staatssecretaris plaatst de vermelding van het misbruik/ de mishandeling naar hun mening ten onrechte in het kader van professionaliteit, want informatie die niet klopt, behoort bij uitstek onvermeld te blijven door een professional. Van een professional mag verwacht worden dat hij zich baseert op relevante feiten en correcte redeneringen, want anders worden conclusies getrokken op basis van fantasieën en misverstanden. Verzoekers zijn het er niet mee eens dat er een zorg resteert ten gevolge van een beschuldiging die niet heeft plaats gevonden. Zo wordt er waarde toegekend aan een melding van een informant, die op grond van horen zeggen en eigen overtuiging tot die melding komt. Zo creëert de

Raad volgens verzoekers eigen zorgsignalen zonder onderliggende feiten of bronnen.

Beoordeling

16. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid alle informatie die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen, verzamelt. Het is aan de Raad om te bepalen welke informatie in een onderzoek vereist is en welke informanten daarvoor benaderd dienen te worden. Vervolgens dient de verkregen informatie te worden geduid; welke betekenis kent de Raad aan de informatie toe?

17. Zowel in het kader van de raadsmelding door het AMK als in het kader van het raadsonderzoek, is informatie ingewonnen bij de Stichting opvang waar de dochter op dat moment verbleef. Een leidinggevende verstrekke namens haar medewerkers schriftelijke informatie aan de Raad. Het is op zich logisch dat één medewerker de informatie inzamelt en verstrekt, en dat deze taak door een leidinggevende wordt uitgevoerd. De informatie gaf een beeld over het verblijf en het hulpverlenings- en begeleidingstraject van de dochter. Daarin werd onder meer verwoord hoe de contacten tussen verzoekers en hun dochter waren bij de start van de opvang, en hoe er gaandeweg verbetering in de contacten tussen hen was opgetreden. Als verklaring voor het feit dat er eerst geen contact tussen verzoekers dochter en vader was, stond vermeld dat hij haar zwaar mishandeld en misbruikt zou hebben. Deze informatie werd voor het eerst op 3 juni 2010 door de Stichting opvang verstrekt ten behoeve van de raadsmelding.

18. Het zou onjuist en onwenselijk zijn als de Raad de inhoud van de informatie die door derden is verstrekt en is geaccordeerd, zou kunnen aanpassen. De Raad heeft tot taak de ontvangen informatie te duiden en er conclusies aan te verbinden. In dit geval hebben zowel de dochter als verzoekers op de informatie gereageerd. Alle drie ontkenden zij dat verzoeker zijn dochter zou hebben misbruikt en de dochter ontkende bovendien dat zij de beschuldigingen jegens haar vader zou hebben geuit. Zij gaf uitleg hoe haar woorden mogelijk verkeerd waren geïnterpreteerd. Dit was aanleiding voor de Raad om navraag te doen bij de stichting of de dochter werkelijk had verteld over het misbruik door haar vader. Ook is echter van belang dat verzoekers tijdens het raadsonderzoek aangaven dat hun dochter in het verleden wel vaker deze beschuldiging had geuit. Zij gaven daarbij aan wat volgens hen de achtergrond was van deze valse beschuldiging.

19. Volgens de Raad komt het vaak voor dat verkregen informatie door een andere partij wordt ontkend. De vraag is hoe de Raad hier op een zorgvuldige wijze mee om kan gaan en wat dit in dit specifieke geval met zich mee brengt.

Ten aanzien van de uitspraak van de externe klachtencommissie

20. Het oordeel van de externe klachtencommissie luidde op dit punt dat de Raad in ieder geval ook bij betrokkenen had dienen te verifiëren of datgene wat door de Stichting opvang

was aangevoerd, juist was. Wie de externe klachtencommissie met betrokkenen bedoelde, is niet duidelijk. Uit de raadsrapportage komt echter naar voren dat zowel de dochter als verzoekers zijn geconfronteerd met de informatie (en één en ander hebben ontkend) en ook navraag is gedaan bij de stichting.

21. Een andere vraag is of het oordeel van de klachtencommissie met zich meebracht dat de Raad had moeten verifiëren of het misbruik daadwerkelijk had plaats gevonden. Dit lijkt geen reële optie; het is aan justitie en de rechter om na aangifte van het slachtoffer vast te stellen wat er daadwerkelijk in het verleden is voorgevallen en daar eventueel strafrechtelijke sancties aan te verbinden. De Raad noch de Nationale ombudsman kan hier een uitspraak over doen. Het oordeel van de Nationale ombudsman richt zich dan ook niet op de vraag wat er daadwerkelijk is voorgevallen, maar op de informatie die is opgenomen in de rapportage en de wijze waarop die informatie is weergegeven en geduid.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de Raad voldoende navraag gedaan heeft naar de informatie. De Raad heeft op dit punt behoorlijk gehandeld.

Ten aanzien van het opnemen van de informatie

22. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het geen optie was geweest om de informatie weg te laten. Uit de rapportage komt op verschillende punten naar voren dat er na het raadsonderzoek nog veel onduidelijkheid bleef bestaan, doordat verzoekers en hun dochter verschillende informatie gaven, hun dochter alleen in aanwezigheid van haar ouders wilde praten en zij vragen over het verleden niet altijd wilde beantwoorden. Zo was het de Raad weliswaar duidelijk geworden dat de dochter veel onverwerkte gebeurtenissen met zich meedroeg, maar niet om welke ervaringen het nu precies ging en welke invloed die gebeurtenissen nu nog op haar leven hadden. Bovendien constateerde de Raad een grote ambivalentie in de relatie tussen verzoekers en hun dochter, waarbij er enerzijds een hechte relatie bestond maar anderzijds sprake was van een verstoorde verhouding. In deze situatie vol onduidelijkheden kan de Raad worden gevolgd in het standpunt dat "het feit dat een dochter uitingen doet van mishandeling en misbruik door een familielid en deze later weer intrekt dan wel ontkent deze uitingen te hebben gedaan, een zorgsignaal is, ongeacht of er nu al dan niet sprake is geweest van misbruik/mishandeling." Helaas is dit standpunt pas verwoord tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman en ontbreekt deze toelichting in de raadsrapportage.

Het opnemen van de informatie in de rapportage acht de Nationale ombudsman niet onjuist en de Raad heeft daarmee op dit punt behoorlijk gehandeld.

Ten aanzien van de weergave van de informatie

23. Hoewel de Raad de betreffende informatie en de verschillende visies/lezingen daarop in het algemeen zorgvuldig heeft weergegeven in de raadsrapportage, is dit niet het geval

voor de weergave in de conclusie van de raadsrapportage. Nu het niet duidelijk is wat er wel of niet gezegd is en wat er zich heeft afgespeeld tussen verzoeker en zijn dochter, vindt de Nationale ombudsman de wijze waarop dit aspect is meegenomen bij de beantwoording van de onderzoeksvraag of er sprake is van een zodanig bedreigde ontwikkeling van de baby dat een kinderbeschermingsmaatregel noodzakelijk was, niet juist. Daar vermeldde de Raad: "gezien de onduidelijkheid die bestaat over de toekomstige thuis- en opvoedingssituatie van de baby (onduidelijke afspraken over de zorg voor de baby na de geboorte, de verhalen die moeder tot voor kort tegen verschillende hulpverleners verteld heeft aangaande misbruik en zware mishandeling door vader) én de grote twijfels over de veiligheid van de baby na zijn geboorte, wordt de ontwikkeling van de baby na zijn geboorte ernstig bedreigd".

Uit deze zinsnede wordt niet duidelijk dat de dochter later heeft ontkend dat zij over misbruik gesproken heeft en heeft ontkend dat het misbruik daadwerkelijk heeft plaats gevonden. De Raad heeft bovendien nagelaten om bij de beantwoording van de vraag aan te geven welke betekenis het toekent aan deze "verhalen van moeder".

24. Voor verzoekers is het van groot belang dat de Raad bij de beantwoording van de onderzoeksvraag expliciet vermeldt dat niet duidelijk is geworden óf hun dochter verzoeker daadwerkelijk heeft beschuldigd van misbruik en - voor zover al sprake is geweest van een beschuldiging - óf die beschuldiging terecht was. Nu de Raad dit niet expliciet heeft overwogen in haar conclusie, begrijpt de Nationale ombudsman de zorg van verzoekers dat de beschuldiging in toekomstige rapportages aan de rechter als een gegeven zal worden gepresenteerd en voorbij gegaan zal worden aan de verschillende lezingen die er ten aanzien van de beschuldiging bestaan. Daarbij verwijst de Nationale ombudsman naar de opmerking van de klachtencommissie over het risico dat bijvoorbeeld een instelling als Bureau Jeugdzorg bij het opstellen van een plan van aanpak, enkel de bevindingen van de Raad uit het rapport citeert en niet de visie van de betrokkenen. In zoverre heeft de Raad door op deze wijze te rapporteren onvoldoende oog gehad voor de belangen van verzoekers.

De gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Raad voor de Kinderbescherming is gegrond wat betreft de onderbouwing van de conclusie van de raadsrapportage, wegens strijd met het vereiste van goede voorbereiding.

De andere klachtonderdelen zijn niet gegrond.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming in overweging om met verzoekers in overleg te treden om na te gaan welke maatregelen de Raad kan nemen om tegemoet te komen aan hun zorgen over de onderbouwing van de conclusie van de raadsrapportage.

Achtergrond

Kwaliteitskader Raad voor de Kinderbescherming

3.2.11 Afsluiting onderzoek

"Ieder onderzoek wordt afgesloten met een gesprek met de cliënt/betrokkene over het voorgenomen raadsbesluit, dan wel een gesprek waarbij inzage in het conceptrapport wordt gegeven. De cliënt/betrokkene krijgt het conceptrapport ter inzage toegestuurd, evenals de minderjarige van 16 jaar of ouder, tenzij het belang van de minderjarige zich daartegen verzet. Een minderjarige van 12 tot 16 jaar krijgt minimaal zijn/haar gedeelte van het conceptrapport ter inzage toegestuurd, tenzij diens belang zich daartegen verzet. Op het toegestuurde rapport wordt expliciet vermeld dat het een concept betreft. De cliënt krijgt de gelegenheid om mondeling dan wel schriftelijk op het conceptrapport te reageren. Hiervoor geldt een termijn van 5 werkdagen, tenzij het belang van de minderjarige anders vereist (bijvoorbeeld in een crisissituatie of na basisonderzoek strafzaken). Feitelijke onjuistheden in de passage van de betreffende cliënt/betrokkene worden gewijzigd. Voor het overige wordt de reactie aan het einde van het rapport verwerkt, dan wel als bijlage aan het rapport toegevoegd. Cliënten/betrokkenen krijgen het definitieve rapport toegestuurd.

Aspirant adoptiefouders krijgen het rapport dat wordt uitgebracht voor een beginseltoestemming ter opnemning buitenlandskind ter adoptie, in concept ter inzage. Noch het conceptrapport noch het definitieve rapport mag worden afgegeven/ toegestuurd (Wet opnemning buitenlandse kinderen ter adoptie art 5 lid 4). Aan de professionele melder, de professionele informant en externe gedragsdeskundige die een (deel-)onderzoek heeft ingesteld wordt de afloop van het onderzoek c.q. het eindbesluit meegedeeld. Indien dit voor opvolgende hulpverlening gewenst is, wordt het raadsrapport daartoe opgestuurd. De cliënt/betrokkene wordt hiervan in kennis is gesteld".